МАРИЯ ВОЛКОВА: 80 ҪУЛ

«...Малашлăх аслă-ха»

Ноябрĕн 7-мĕшĕнче чăвашсен паллă поэчĕ Мария Андреевна Волкова çуралнăранпа 80 çул çитрĕ

Вăл Вăрмар районĕнчи Карăкçырма ялĕнче 1934 çулта çуралнă. Ачалăхĕ ăнăçлах пулман. Вĕсĕн çемйишĕн пысăк инкек килнĕ тухнă – кил-çурчĕ çунса кайнă. Ун хыççăн пахчари хура мунчара пурăнма тивнĕ.

Ялти тата Пысăк Енккассинчи шкулсенче пĕлӳ илнĕ хыççăн Мария Волкова И.Я.Яковлев ячĕллĕ Чăваш патшалăх педагогика институчĕн филологи факультетне вĕрреме кĕнĕ.

Шкултах сăвăçем çырма юратнăскер хăйĕн хайлавĕсене районти «Хĕрлĕ ялав» хаçатра пичетлеме пынă. Çав тапхăрта хаçат редакторĕнче Герман Матвеев ĕçленĕ. Каярах вăл /1954 çулта/ Тăвай районĕнчи «Ленинец» /«Ял ĕçченĕ»/ хаçат редакцине куснĕ. Мария Волкова хăйĕн сăвăçисемпе унта та пичетленĕ. Унăн Г.Матвеев патне 1956 çулхи ноябрĕн 1-мĕшĕнче ялă çыравăнчен поэтăн çав тапхăрти пурнăçĕпе ĕçĕ-хĕлĕ çинчен пĕлме пулать: «Хисеплĕ Герман Матвеев юлташ! Халĕ тусăм, инçетри ентешăм, мĕнле пурăнатăр?

Чи малтанах пур таса кăмăлтан хĕрӳ салам Сирĕн. Пурнăçăрта, ĕçре унă ачĕпе ырлăх-сывлăх суйса çитьӳçем сĕнетĕп.

Тĕмле пуçласа тĕмле çырмалла ĕнтĕ, çыравçисем нумай, анчах вăрахчен шарламасăр пурăннă хыççăн ытла та аван мар. Тĕн, эсир манпа тĕнĕ, анчах ăнернĕр. Эсир мана асăнса, сума суса ялă çыравăра халĕ тин алла илсе вуларăм. Анне, хут пĕлмĕннипе, çырăвăра пуçтарса хунă та манса кайнă пулнă. Эсир сăвăмсенче илсе вулама, пичетлеме тĕ кăмăл туни. Хăвăрах пĕлетĕр: ку маншăн çав тĕрри ырă хыпар».

«Мĕншĕн памастăн сассуна? Е мантăн пулĕ эсĕ мана? Хуравпа пĕрле сăвăусем тĕ Тăвай еннелле çул хывасса шанатăп», – çырнă маларах ун патне Г.Матвеев редактор.

«Манман. Турăшăн та мана ан ӳпкелĕр. Сирĕн пек ырă юлташа манма юрать-и вара? – хуравланă сăвăç. – Халĕ вара Сире хăш-пĕр сăвăма ярса парам, малтанлăха нумаях яраймăп. Кĕçех тата унă çитет. Çав кун тĕлне хуравăра кĕтсе илсен тĕм пекчĕ».

Поэт хăйĕн çăмăлах мар пурнăçĕ çинчен çырать. Педагогика институчĕ куçăн майпа вĕренсе пĕтерме май килменни пирки хумханса пĕлтерет. Чĕрмавĕ – вĕренме пулăшу çитеймĕнни тата чирлесе ӳкни. Анчах та вăл пурпĕрех малалла вĕренме тăрăшать. «Вăхăт пур, халь çамрăк-ха, вĕренсе пĕтерĕп вĕçне çитнĕскерне, – тет вăл малашлăха шанса. Ĕçе кĕресси пирки шухăшлать. – Мĕн сентябрьтенпех хам сăвăçен пухăнăр хатĕрлентĕп, çырса пĕтеймĕн поэмăпа ларатăп халь. – Ку поэмăпа 54-мĕш çултанпах тĕрмĕштĕп, калăпăшĕпех тĕ хулăн ăнтĕ, тĕми тĕ шали-вали мар. Августра Москава выставкăна кайса килтĕм /икĕ сыпăкĕ выставка çинчен пулмалла/. Сирĕ ак поэмăпа паллаштарăп. Вырăнĕпе хама та килĕшет, «Наросли» стилĕпе çырăнать. К.Иванова халлаллашăн. Начар пулсан намăс пулмĕ-ши тетĕп, халлăлама чăтĕ-ши тесе хăратăп. Пулса çитнĕ малти сыпăкенче Сирĕ ярса паратăп. Çак çыру килсен, тен, Эсир ăна хаçатăрта пичетлĕр тĕ. Колхоз пурнăçне, колхозниксен чун-чĕринче сывăх поэма вăл, тĕмипе тĕ, чĕлхе тĕлĕшпе тĕ, ман шутпа, çăмăл, ăнланмалла пек. Ку ĕнтĕ пулас ĕç.

Хальлĕхе сывă пулăр-ха, çырăр. Мана ан ӳпкелĕшĕр. Сума суса Сирĕн ĕлĕкки туспоэтессăр М.Волкова».

Хут листин хĕррине хушса çырса хунă: «Кăçал 22 тултаратăп. Çулсем иртеççĕ. Анчах малашлăх аслă-ха. Пурпĕрех вăхăт сахал пек, вăхăт вирлĕр хĕвĕк, ситмерт. Нимĕн туса та нимĕн колассăн тумĕнмасть».

Калама çук шăл, поэт кун-çулĕ, йывăр чирĕ пула, вăхăтсăр татăлнă. Апла пулин тĕ тăван халăх валли вăл чылай кĕнекĕ /10 ытла/ çырса пичетленĕ, çав шутра ачасем валли тĕ. Унăн сăвăсемпе композиторсем юрăсем кĕвĕленĕ, вĕсем халăх хушшинче анлă сарăлнă.

Мария Андреевна çуралса ӳснĕ тăван ялне час-часах килсе çӳренĕ. Клубра ял-йышпа тĕл пулусем иртнĕ. Унта хăйĕн сăвăсисенпе вуласа панă. Ял сыннисем уйрăмах вăл аккордеонпа хăй каласа юрланине юратса итленĕ.

Унăн ашшĕ, Андрей Волков, ялта ăста купăçă шутланнă, Машăна та купăс калама вĕрентьĕ, хĕрĕ музыканта тухасса ăмăтланнă, ăна çĕнĕ купăс илсе пама пулнă, анчах ашшĕн ăмăчĕ вăрса пула пурнăçланайман.

Мария Волковăна ентешĕсем асра тытаççĕ. Вăл пурăннă çурт çинче /кайран вĕсем çĕнĕ пĳрт лартнă-ха/ Асăну хăми вырнаçтарнă.

Кашни çулах поэт çуралнă кун Карăкçырминчи клубра, Пысăк Енккассинчи шкулта тата ял библиотекинче тĕрлĕ мероприяти ирттеретчĕ.

Мария Волковăн, хăйне чăваш чĕлхипе литературине вĕрентьĕ Ираида Петрова патне янă сăвăсисем, алçырăвĕсем, сăнӳкерчĕкĕсем халĕ Пысăк Енккассинчи ял библиотекинче упранаççĕ. Вĕсене вĕрентекен хăйĕн юлашки çулĕсенче парнелеме. Çав хаклă япаласемпе библиотека ертӳçи Надежда Никонорова çамрăк ăрăва хавхалансе паллаштарать.

■ **Галина МАТВЕЕВА.**
Вăрмар районĕ

ĂСЛАЙ

Трактор-машина пуçтарать

Ăна ялта Гена Александров тесен – пĕлмеççĕ. Гена Стеклов тесен камне пĕлмен çын çук. Аслашшĕ тĳĕрче хашакне кантăк лартнă. Пичăшĕ Валентин та «Александров» хушаматпа сăрт. Анчах ăна та Стеклов Вали тесеç.

Гена Александров 1948 çулта Шоркка ялĕнче кун çути курнă. Çатракасси шкулĕнче 8 класс пĕтернĕ. Казахстани Ульяновск районĕнчи Свердловск салинче механизаторсен училищинче 2 çул вĕренне. Совхозра ДТ-75 тракторпа çулталăк ĕçленĕ. Унтан ăна çар хĕсметне илнĕ. Тăван ялта таврăнсан Шупашкарти 1-мĕш автобаза самосвалĕпе 10 çул вăй хунă. Каçсерен техучилищĕре газоэлектросварщика вĕренне. Ял хуçалăх техникине юсанă. Тимĕртĕн техника хатĕрĕ ăсталама кăмăллать. Автомашина-трактор пайĕсемпе пĕчĕк икĕ трактор турĕ. Виççĕмĕш Т-25 трактор пекех /сăнӳкерчĕкре/. Ăна ăсталанă чух ГАЗ-53 автомашина пайĕсемпе /руль механизмĕ, коробка, хыçалти мост тата ытти тĕ/ усă курчĕ.

Механикра виçĕ çамрăк газоэлектросварщика вĕрентьĕ, вĕсене хăйĕн ĕç опычĕпе паллаштарчĕ. Тракторĕпе пускилĕ, ял-йыша пулăшать. Пĳтĕ хутса ăшăтмалли пăрăхсене аппаратпа шăратса сыпăнтарать. Вăл прицеп, шыв пички, плуг, культиватор, çĕрулми купаламалли, утă çулмалли агрегатсем ăсталанă.

■ **Владислав ПЛАТОНОВ.**
Шупашкар районĕ, Шоркка ялĕ

ТУСЛĂХ ҚĔПЕРĔ

Пĕчĕк йышпа – пысăк ĕç

Беларусь Республикинче октябрь уйăхĕн 4-13-мĕшĕсенче ку тăрăхра пурăнакан чăвашсен историпе культурине тĕпчес тĕллевпе йĕркеленĕ пĕрремĕш этнокультура экспедицийĕ иртнĕ. Унăн ĕçне Беларусь Ăсчахĕсем – истори наукисен докторĕсем С.Пивоваров, А.Нечухрин, С.Ходин профессорсем, С.Силова, К.Козак доценчĕсем, Беларусь патшалăх Тăван сĕршывăн Аслă вăрçин историйĕн музейĕн директорĕ Н.Скобелева, Гродно хулинчи 35-мĕш шкулти музей директорĕ Р.Прохорова хутшăннă. Ăна И.Н.Ульянов ячĕллĕ ЧПУ профессорĕ Владимир Васильев ертсе пынă. Эпир унпа тĕл пулса калаçрăмăр.

• В.Васильев профессор, "Ас тăвăм упрать" музей ертӳçи Р.Прохорова, 35-мĕш шкул директорĕн сумĕ А.Козловская.

– Владимир Александрович, мĕнле тĕллевпе тĕпе хурса йĕркеленĕскер экспедицие?

– Программăра – тĕпчев тата культура ĕçĕ-хĕлĕ. Чăваш Енре çуралса ӳснĕ, Беларусь Республикинче фашистсенпе тĕп тума хутшăннă сынсем пирки документсем пухасси, чăваш тата беларус халăхĕсен хутшăнăвĕсенче тĕпчесси, халăхи чăвашсен пурнăçĕпе паллашасси, историн тата культурăн пĕлтерĕшлĕ вырăнĕсене çитсе курасси тĕп вырăнта пулчĕ. Тăван сĕршывăн Аслă вăрçинче хутшăннă паттăр ентешсем çинчен Беларусь патшалăх музейĕнче тата Гродно хулинчи 35-мĕш шкулти "Ас тăвăм упрать" музейре пуян материал упранать.

– Беларусь Республикинче халăхи вăхăтра чăвашсем ĕлкĕрнĕ пурăнаççĕ-и?

– Нумай нацилле патшалăх вăл, 130 ытла халăх çынни пурăнать унта. Пысăк пайĕ, паллах, беларуссем. Чăвашсем ытти халăх тата этнос ушкăнĕсен йышĕнче 14-мĕш вырăнта тăраççĕ. Наци хăйне евĕрлĕхне упраса хăварма, халăхсен культурине пуянлатма Беларусь чăвашĕсен пĕрлехĕ "Атăл" нумай пулăшать. 375 çынна пĕрлештерет вăл.

Чăвашсем Минск, Гомель, Гродно хулисенче йышлă пурăнаççĕ. Вĕсем ку сĕршыва иртнĕ ĕмĕрĕн 60-мĕш çулĕсенче промышленнос тата энергетика предприятийĕсене тума нумайăн килнĕ. Чылайăшĕ кăмăлла кайман, кунтах юлнă.

– Экспедици вăхăтĕнче мĕнле ĕçсем пурнăçлаçа ĕлкĕртĕр?

– Аваллăхи Гродно хулинче /2009 çулхи çĕртмен 23-мĕшĕнче Шупашкаршăн тăваннă хула пулса тăнă вăл/ курьи-илтьи чăваш тата Беларусь халăхĕсен пурнăçĕ, историйĕ, культури, йăли-йĕркипе çинчен тĕплĕнрех пĕлме май пачĕ. Хальхи вăхăтра хулара 353 пин çын, çав шутран 200 ытла чăваш, пурăнать. Гродно чăвашĕсем пĕрлĕх йĕркеленĕ. Ăна Сĕнтĕрвăрри районĕнче çуралса ӳснĕ В.Силов ертсе пырать.

Гроднăри йăхташăмăрсен курăмлă ĕçĕсенчен пĕри – 35-мĕш шкулта музей йĕркелени. Стендсем 1941-1944 çулсенче фашистсемпе вăрттăн кĕрешни çинчен тĕплĕн каласа параççĕ. Экспозицире "Коля пиччĕ ушкăнĕ" çинчен пухнă материалсем пысăк вырăн йышăнаççĕ. Подпольщиксен ушкăнне вăрçă пуçлансанах Етĕрне районĕнче çуралса ӳснĕ Николай Алексеевич Волков йĕркеленĕ. 1942 çулхи февральте мăшăрĕпе иккĕшне тата юлташĕсене фашистсем персе пăрахнă. Хальхи вăхăтра шăллĕ Георгий – Шупашкарта, хĕрĕ Нина Етĕрне районĕнче пурăнаççĕ.

Хула ĕçтăкомĕнче Н.Волкова "Гродно хулин Хисеплĕ гражданинĕ" ят парас ыйтăва хускатрăмăр. Ĕçтăком председателĕн сумĕ З.Кулеш Гродно хулинчи чăваш диаспорин ĕçĕ-хĕлĕ çинчен тĕплĕ калаçа кăтартрĕ, йăхташăмăрсем Пĕтĕм Беларуçри наци культурисен фестивальне хастар хутшăннине палăртрĕ. "Хамăр ял" фольклор ушкăнĕ ун чухне чăваш юррисене юрласа тĕлĕнтернĕ. Халăха шăрттанпа, какай шӳрпипе, хуплупа, кон тултармăшĕпе, каваи икерчипе сăйланă.

Беларусь Республикинче культурăра, ăслăлăхра, вĕрентӳре, экономикăра пысăк çитĕнӳ тунă ентешсем чылай. Вĕсен йышĕнче – паллă çар пуçĕ, çар наукисен кандидачĕ Ю.Портнов генерал-майор, В.Очайкин художник тата архитектор, Д.Михлеев кинорежиссер тата писатель, ытти.сем. Кино çуртĕнче Д.Михлеевăн "Ось земли" кĕнекин презентацийĕнче пултăмăр.

– Беларуçпа Чăваш Енĕн туслă хутшăнăвĕсем çакăнпа кăна вĕçленмĕç ĕнтĕ...

– Паллах. Экспедици вăхăтĕнче И.Н.Ульянов ячĕллĕ ЧПУ, Беларусь патшалăх /Минск/ тата Я.Купала ячĕллĕ Гродно патшалăх университетĕсен историкĕсем малалла ĕçлеме калаçса татăлнă. Пĕрремĕш утăм тунă та ĕнтĕ: икĕ республика ăсчахĕсем Тăван çĕршывăн Аслă вăрçин халĕнчен паллă пулман саманчĕсем çинчен каласа кăтартакан статьисем пухăнтан килхаçуллăн чăваш Республикинчи судьясен квалификаци коллегине

– чăваш Республикин Аслă суçан икĕ судăнчи,
– чăваш Республикин Арбитраж суçан судăнчи,
– канаш район суçан председателĕн суменчи

вакантлă должноçсем ӳсĕллĕ çинчен пăлтăртăт.

Республика Федерацийĕн Россия Федерацийĕн судьясен статуçĕ çинчен саккунăн 5-мĕш статьинче килхаçуллăн чăваш Республикинчи судьясен квалификаци коллегийĕ

– чăваш Республикин Аслă суçан икĕ судăнчи,
– чăваш Республикин Арбитраж суçан судăнчи,
– канаш район суçан председателĕн суменчи

вакантлă должноçсем ӳсĕллĕ çинчен пăлтăртăт.

Республика Федерацийĕн Россия Федерацийĕн судьясен статуçĕ çинчен саккунăн 5-мĕш статьин 6-мĕш пунктĕнче кăтартнă документсене тата ыйтăва сыхранă ĕç кунĕсенче 2014 çулхи декабрь уйăхĕн 9-мĕшĕччен ăшшăнсçĕ:

– чăваш Республикин Аслă суçан судăнăн должноçĕн претенденчĕсенчен е çĕкăртăн пуçласа 12 сехетчен тата 16 сехетран пуçласа 17 сехетчен, 2014 çулхи декабрь уйăхĕн 9-мĕшĕнче – 16 сехетчен çак адреспа: Шупашкар хули, президент бульварĕ, 12 çурт, 311 пулăм;

– чăваш Республикин Арбитраж суçăн судăнăн должноçĕн претенденчĕсенчен е çĕкăртăн тĕ 30 минутран пуçласа 12 сехетчен тата 16 сехетран пуçласа 17 сехет тĕ 30 минутчен, 2014 çулхи декабрь уйăхĕн 9-мĕшĕнче – 16 сехетчен çак адреспа: Шупашкар хули, Ленин проспекчĕ, 4 çурт, 304 пулăм;

– канаш район суçăн председателĕн тата председатель суменăн должноçĕсен претенденчĕсенчен е çĕкăртăн пуçласа 12 сехетчен тата 16 сехетран пуçласа 17 сехетчен, 2014 çулхи декабрь уйăхĕн 9-мĕшĕнче – 16 сехетчен çак адреспа: Шупашкар хули, президент бульварĕ, 12 çурт, 302 пулăм.

Анкета сыромасене хăçан тата ăçта пăхса тухассине претендентсене вăрăлă вăрăмрах пăлтăртăрăçĕç.

■ **И.СЕРГЕЕВА**
калаçнă

Пушарта çунмасăр юлнисем

1961 çулхи ноябрĕн 5-мĕшĕнче Сĕнтĕрвăрри районĕнчи Хуракассинчи шкулта тухнă пушарта 110 çын çунса вилнине чылайăшĕ пĕлет. Ун чухне 9-мĕш класра вĕреннисем тата вĕренме ăс панă хăш-пĕр учитель çур ĕмĕр иртсен – 2013 çулхи июнь уйăхĕн 24-мĕшĕнче – тĕплулу йĕркеленĕ.

Çак сăнӳкерчĕкре шăпах çав тĕлпулура çаптарнă: пĕлĕнеç пĕрле тарăнлатнисем шкулăн çĕнĕ çурчĕ умĕнче лараççĕ. Камсем-ха вĕсем? Сулахайран сылтăмалла, пĕрремĕш ряçра – Нина Назарова /Çĕньял Пукаширан/, Канашри медучилищĕне пĕтерсен больницăра ĕçлесе тивĕçлĕ канăва тухнă. Унпа суммăн – физика учителĕ Михаил Кармаковпа мăшăрĕ Роза. Михаил Алексеевич ăна, хăйĕн вĕренекенне, аттестат илсен арăмĕ пулма ыйтнă. Роза Алексеевна ялта медсестрара тăрăшнă. Юнашарах – Ираида Трофимовна чĕлхеçĕпе Римма Алексеевна историк. Тамара Михайловна, Рита Степановна физик-учительсем, Зина Васильевна – пуçтăр тивĕçлĕ кануна пани. Пĕтĕр Шивĕрре /Усăлă Пукаширан/ Шупашкарти приборсен заводĕнче ĕçлесе тĕп энергетика çитнĕ.

2-мĕш ряçра – Михаил Николаев физрук, Урхас Кушкă больницинче шăл тухтăрĕнче ĕçлекен Николай Иванов. Унпа юнашар – шкул чемпионĕ Николай Степанов, ял хуçалăх институтне пĕтерсен Белгород облаçĕнче ĕçленĕ, комбинат ертӳçине çитнĕ, халĕ – канура. Тамара Сидорова тата ялта медсестрара вăй хунă. Таисия Осокина "отличница" Çатракасси шкулĕнче ачасене вĕрентьĕ, халĕ пенсире. Виталий Николаева тусĕсем нумаях пулмасть колашки çула ăсатрăç. Владимир Степанов – шкул чемпионĕ, "ГЭСстройра" профком ертӳçи пулнăскер. Толя Ефимов – Çĕнĕ Шупашкарти паллă строитель. Вăл нумаях пулмасть Хуракассинчех, тăван ялĕнчех, чаплă çурт çĕклерĕ. Т.Ефимов пĕр класрах вĕреннĕ, пушарта сураланнă Юльăна кăкча илнĕ.

Шăл, ку сăнӳкерчĕкре пĕр класра ăс пухнисем пуртăр çук. Стас Афанасьев, Зоя Исаева, Витя Чалков, Борис Добров, Витя Шилер, Альбĕрт Казаков, Пĕтĕр Шувалов – пушар сиенне туйăнран пурнăçран ир уйрăлнă. Синкерлĕ çав кун Тамара Сударкинăпа Жоня Ефимова ыт-çулăм тытканĕнчен хăтăлайман.

■ **Анатолий МАКСИМОВ.**
Сĕнтĕрвăрри районĕ

Юрий Григорьевич АЙДАШ /Григорьев/

77 çула кайса 2014 çулхи ноябрĕн 9-мĕшĕнче паллă поэт Юрий Григорьевич Айдаш /Григорьев/ пирĕнтен уйрăлса кайрĕ.

Юрий Айдаш 1938 çулхи июнĕн 22-мĕшĕнче Вăрнар районĕнчи Çавалкас ялĕнче çуралнă. Кăçăн Киперкри вăтам шкулта пĕлӳ илнĕ, Хусанти патшалăх университетĕнчен вĕренсе тухнă. Учительте, Чăваш радиора, Чăваш кĕнеке издательствинче, «Тăван Атăл», «Хатĕр пулă» журналсенче ĕçленĕ.

Юрий Григорьевич – СССР Писательсен союзĕн члечĕ, Чăваш Республикин искусствăсен тава тивĕçлĕ деятелĕ /1996/, Чăваш комсомолĕн Çĕнтĕл Мишши ячĕллĕ премире /1980/ тата Чăваш Республикин К.В.Иванов ячĕллĕ патшалăх премийĕн /1991/ лауреачĕ. Ю.Айдаш – ăста сăвăç, прозаик, куçаруçă. «Пĕлтĕ ялав», «Тĕл пулу», «Кăнтăр сутипе», «Сăнсем», «Ирхи кĳĕм» тата ытти кĕнеке кăларнă. «Атăрă» сăвăллă романĕ чăваш литературинче уйрăмах паллă вырăн йышăнчĕ. Вăл М.Ю.Лермонтов, А.С.Пушкин, С.А.Есенин сăвăсемпе поэмисене, Шевçи, Украина, Беларусь, Пăлхар, Азербайджан поэтĕсен хайлавĕсене куçарнă.

Юрий Григорьевич сăнарĕ пирĕн чĕрере ĕмĕр-ĕмĕр упранĕ.

«Хыпар» Издательство çурчĕн коллективĕ, Чăваш Республикинчи Профессионал писательсен союзĕн правленийĕ.

* * *

Паллă çыравçăла пани 11 сехетран пуçласа Пичăт çуртĕнче /И.Я.Яковлев проспекчĕ, 13 çурт/ сывпуллашăççĕ.

РЕКЛАМА ПĔЛТЕРӲ

Салалматпăр

Хаклăран та хаклă анне, кукамай – Элĕк районĕнчи Мăн Вылă ялĕнче пурăнакан Ольга Егоровна ПЕТРОВА – ноябрĕн 12-мĕшĕнче 70 çул тултарать. Сумлă юбилейне эпир ăна чи ăшă тăшманлăхпа саламлатпăр. Сывлăхлă та телейлĕ пул, аннесĕн. Аттене килĕн ашшине малашне те упрама сана турĕ вăй-хал патăр. Пурнăçу тулăх пултăр, сĕтелĕ апат-çимĕçрен ан татăлтăр.

Хĕрĕ, кĕрĕшĕ, мăнукĕсем.

РСФСР Федерацийĕн Россия Федерацийĕн судьясен статуçĕ çинчен саккунăн 5-мĕш статьинче килхаçуллăн чăваш Республикинчи судьясен квалификаци коллегийĕ

– чăваш Республикин Аслă суçан икĕ судăнчи,
– чăваш Республикин Арбитраж суçăн судăнчи,
– канаш район суçăн председателĕн суменчи

вакантлă должноçсем ӳсĕллĕ çинчен пăлтăртăт.

Республика Федерацийĕн Россия Федерацийĕн судьясен статуçĕ çинчен саккунăн 5-мĕш статьин 6-мĕш пунктĕнче кăтартнă документсене тата ыйтăва сыхранă ĕç кунĕсенче 2014 çулхи декабрь уйăхĕн 9-мĕшĕччен ăшшăнсçĕ:

– чăваш Республикин Аслă суçан судăнăн должноçĕн претенденчĕсенчен е çĕкăртăн пуçласа 12 сехетчен тата 16 сехетран пуçласа 17 сехетчен, 2014 çулхи декабрь уйăхĕн 9-мĕшĕнче – 16 сехетчен çак адреспа: Шупашкар хули, президент бульварĕ, 12 çурт, 311 пулăм;

– чăваш Республикин Арбитраж суçăн судăнăн должноçĕн претенденчĕсенчен е çĕкăртăн тĕ 30 минутран пуçласа 12 сехетчен тата 16 сехетран пуçласа 17 сехет тĕ 30 минутчен, 2014 çулхи декабрь уйăхĕн 9-мĕшĕнче – 16 сехетчен çак адреспа: Шупашкар хули, Ленин проспекчĕ, 4 çурт, 304 пулăм;

– канаш район суçăн председателĕн тата председатель суменăн должноçĕсен претенденчĕсенчен е çĕкăртăн пуçласа 12 сехетчен тата 16 сехетран пуçласа 17 сехетчен, 2014 çулхи декабрь уйăхĕн 9-мĕшĕнче – 16 сехетчен çак адреспа: Шупашкар хули, президент бульварĕ, 12 çурт, 302 пулăм.

Анкета сыромасене хăçан тата ăçта пăхса тухассине претендентсене вăрăлă вăрăмрах пăлтăртăрăçĕç.

СУТАТĂП ПРОДАЮ

4.Пластиковые ОКНА. Низкие цены. Рассрочка. Замер. Доставка – бесплатно. Т. 89875766562.

8.Гравмассу, песок, щебень, **торф,** кирп. бой, **керамблок,** керамзит. Пенсионерам, уч. ВОВ скидки. Т. 89051990122.

12.Профнастил, металлочерепицу, **оцинковку** рул., листовую, **трубы** профильные, водостоки, **металлосайдинг.** Т. 444433.

75. Дымоходные трубы из нерж. стали. **Аргонная сварка:** медь, нержавейка. Т. 44-44-33.

372.Песок, гравмассу, щебень, торф, навоз, **керамзит.** Доставка. Т.: 89603080854, 89170660480.

618.Косилки, граблi, **фрезы,** опрыскиватели, **погрузчики** на МТЗ. **ДОСТАВКА!** Тел.: 8-937-955-98-02, 8-937-375-80-95.

685.ТРОТУАРНУЮ ПЛИТКУ, брусчатку – дешево. Распродажа. Доставка. Укладка. Т. 89033220479.

686.Песок, щебень, гравмассу; вывоз мусора. Т. 89033220479.

687.Профнастил, металлочерепицу, водостоки. Скидки. Доставка. Монтаж. Т. 89033220479.

ПУЛĂШУ УСЛУГИ

688.Кровельные, фасадные работы. Гарантия. Т. 89033220479.

Чăваш Республикин Культура, национальноçсен ĕçĕсен тата архив ĕçĕн министерстви Чăваш Республикин искусствăсен тава тивĕçлĕ деятелĕ

Юрий Григорьевич /АЙДАШ/ Григорьев

сывăçă вилнĕ пирки унăн тăванĕсемпе тата сывăх сыннисемпе пĕрле чĕререн хурланать.

«Хыпар» хаçатăн çитес номерĕ ноябрĕн 13-мĕшĕнче тухать.

чăваш халăх хаçачĕ
ХЫПАР
Учредительсем: Чăваш Республикин Министрсен Кабинечĕ, Чăваш Республикин Информаци политики тата массăллă коммуникацисен министерстви. "Хыпар" Издательство çурчĕ" Чăваш Республикин ăйă тытăмлă учрежденийĕ
Çырăвсăн сыпăкĕ информаци технологийĕсен тата массăллă коммуникацисен çĕнĕ сферăсен надзорлă органĕнче 2012 çулхи ноябрĕн 21-мĕшĕнче ПИ ТУ21-00261 №-пу çыхăнтарăннă
"Хыпар" индексĕ – 54800, "Хыпар"-шăматкун" – 75333

Директор-тĕп редактор В.В.ТУРКАЙ

РЕДКОЛЛЕГИ:
М.М.АРЛАНОВ /тĕп редактор çумăçтăлĕ-комерци директорĕ/
Г.А.МАКСИМОВ /тĕп редактор çумăçтăлĕ/
С.Л.ПАВЛОВ /тĕп редактор çумăçтăлĕ/
Н.Г.СМИРНОВА /культурăпа чăваш диаспорин пайĕн редакторĕ/
В.В.ТУРКАЙ /директор-тĕп редактор/
Ф.П.ЧЕРНОВ /вăтăлă секретарь-техника центрĕн пуçлăхĕ/

Дежурнăй редактор Р.А.ВЛАСОВА

ТЕЛЕФОНСЕМ
Редакцин ирĕклĕ адресĕ: 428019, Шупашкар, Иван Яковлев проспекчĕ, 13, Пичăт çуртĕ, III хут, "Хыпар".
Редакторсемпе: 56-00-61 – директор – тĕп редактор; 56-03-64 – тĕп редактор çумăçтăлĕ; 56-04-17 – тĕп редактор çумăçтăлĕ; 62-08-62 – секретариат, явăнтă секретарь.
Пайăмсем: 56-05-01 – общество пурăнăçĕпе политика пайĕ; 56-05-29 – журналист тĕрĕслĕвĕпе тата суçлау пайĕ; 56-08-62 – экономика пайĕ; 56-03-04, 28-85-91 – социаллă пурăнăçпа вăрăм пайĕ; 56-08-61 – культурăпа чăваш диаспорин пайĕ; 56-04-06, 28-82-91 – ирокезпа тăнăç корреспондентсен пайĕ; 28-85-67 – корректорсен; 56-45-94 – фотокорреспондент.
Бухгалтери – 28-85-64
Хăнăхтарăвçăсемпе реклама пайĕсем: 28-83-70 – реклама пĕтĕрĕвĕн пайĕ; 56-20-97 – сыраврăçта рекламăпа пайĕ.
Ăнăç кăмăллăскерсем: 18-835-367 2-18-02, 2-11-05 – Пĕрене; 28-85-71 – Чăваш Республикин Журналистсен союзĕн правленийĕ.
Ĕç кунĕ 8 сехет тĕ 45 минутран пуçласа 17 сехет тĕ 45 минутчен, шăматкунпа выçăрăнмăçăсĕр пуçăр.

Факс: (8352) 28-83-70
Электрон почта: hypar1@mail.ru hypar@mail.ru
hypar2008@rambler.ru
Хаçата «Хыпар» Издательство çурчĕн ăс-хăлăхпа ĕçлекен ĕçченĕсем, "Чăваш Ен МПК" АУО полиграфиллĕ комплексĕ, "Чăваш Ен" МПК" АУО полиграфиллĕ комплексĕ, 428019, Шупашкар хули, И.Яковлев проспекчĕ, 13.
56-00-28 – издательство çурчĕн информацийĕ.

РЕКЛАМĂЛА ПĔЛТЕРЕСШĔН
370-мĕш пулăмра ĂЯмăйăркăр.
Тел. 28-83-70.

Офсет пичечĕ. Калăпăлăш 2 пичет листи. Рекламăлă пĕлтерĕсем чăнлăхшăн вĕсене пăрахăçлаймăн.
Паянхи сыхланмăйăн "Паравай" информаци напăхлăхĕн "Реклама çинчен" федераци законĕн 2 ст., сыпăкăлăхĕн "Аталану стратегийĕ", "Ял çурчĕ", "Ĕç тата çын", "Социальнăй", "Коммерцилле" субконтракт почтăрăнсой.
Номер 13.11.2014 вăл пухăнă.
Пичăт планĕнче 21 çыхăну вăл пулнăла, 20 сехет тĕ 45 минутра вăл пухăнă.
Тираж: 7397. Заказ 4295.